

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ผู้สอน นายรัตน์ชนะพงศ์ อธิติยะยา

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 60 นาที

สอนวันที่ 13/ ม.ค. /2568

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

2. ตัวชี้วัด

ม.1/2 วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่างๆ

3. สาระการเรียนรู้

การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก)

4. สาระสำคัญ

ดินแดนก่อนที่เป็นอาณาจักรสุโขทัยนั้นมีทำเลที่เหมาะสมและมีปัจจัยเกื้อหนุนที่นำไปสู่การสถาปนาเป็นอาณาจักรสุโขทัย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

7. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานีได้(K)
- นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปริศนาคำใบ้สุโขทัยได้ (P)
- นักเรียนเห็นความสำคัญการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานีได้(A)

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E))

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยและรูปภาพอาณาจักรสุโขทัย แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ต่อไปนี้

- ก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี เมืองสุโขทัย มีลักษณะอย่างไร
  - ปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนให้อาณาจักรสุโขทัยเป็นราชธานียาวนานนับ 200 ปี
- ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยมีความสำคัญอย่างไรต่อประวัติศาสตร์ชาติไทย อธิบาย

เหตุผล

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา

1. นักเรียนและครูร่วมกันศึกษาความรู้ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยจากโปรแกรม PowerPoint เรื่อง

- ก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี เมืองสุโขทัย มีลักษณะอย่างไร
- ปัจจัยภายในใดบ้างที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
- ปัจจัยภายนอกใดบ้างที่เอื้อต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
- ปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัย

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้านักเรียนต้องการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย นักเรียนสามารถ

ศึกษาได้จากอะไรบ้าง

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ศิลาจารึกในสมัยสุโขทัย บันทึกของขอมสมัยโบราณ

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

1. นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาอธิบายให้เพื่อนๆ ในห้อง ผลัดกันซักถามข้อสงสัย หากประเด็นใด ยังไม่ชัดเจน ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ เพิ่มเติม แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจน

2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- ปัจจัยใดบ้างที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

1. นักเรียนทำใบงานที่ 4.1 เรื่อง ปริศนาคำใบ้สุโขทัยอะไรเอ่ย เมื่อทำเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและเติมเต็มคำตอบให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัย

เกณฑ์ประเมินการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพและเกณฑ์		
	ดีมาก (3)	ดี(2)	ปรับปรุง(1)
1.ความสนใจตั้งใจเรียน	มีความสนใจตั้งใจเรียนสม่ำเสมอ	มีความสนใจ ตั้งเรียนเป็นบางครั้ง	มีความสนใจ ตั้งใจเรียนน้อย
2.ความกระตือรือร้น	มีความกระตือรือร้นในการเรียนมาก	มีความกระตือรือร้นในการเรียนน้อย	ไม่กระตือรือร้นที่จะเรียน
3.การแสดงออก	มีความกล้าแสดงออกด้วยความเต็มใจ มีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น	มีความกล้าแสดงออกแต่มีความเขินอายอยู่บ้าง ไม่มีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น	ไม่กล้าแสดงความออก/ไม่ค่อยพูด

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

คะแนนรวม   ระดับ 3 หมายถึง ดีมาก
 ระดับ 2 หมายถึง ดี
 ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้ (นักเรียนทั้งหมด ..... คน)

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับดี ..... คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับปานกลาง..... คน คิดเป็นร้อยละ.....

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับปรับปรุง..... คน คิดเป็นร้อยละ.....

ผลการประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน

.....
.....

ปัญหาและอุปสรรคระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....

การปรับปรุงและพัฒนา

.....
.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(นางณัชชา ทาทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยทราย

ภาคผนวก

สื่อการเรียนรู้

1. PowerPoint เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับละว้าหรือลัวะและลาว รวมทั้งไตหรือชาวไทย ที่อยู่ทางตอนใต้ของจีน จนเกิดภาวะผสมผสาน เป็นชุมชนขนาดใหญ่ และสถาปนาเป็นอาณาจักรสุโขทัย

ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ปัจจัยภายใน

- ❖ การขยายตัวของชุมชนสุโขทัย
- ❖ ทำเลที่ตั้งของแคว้นสุโขทัย
- ❖ การมีผู้นำที่เข้มแข็ง

ปัจจัยด้านอารยธรรม

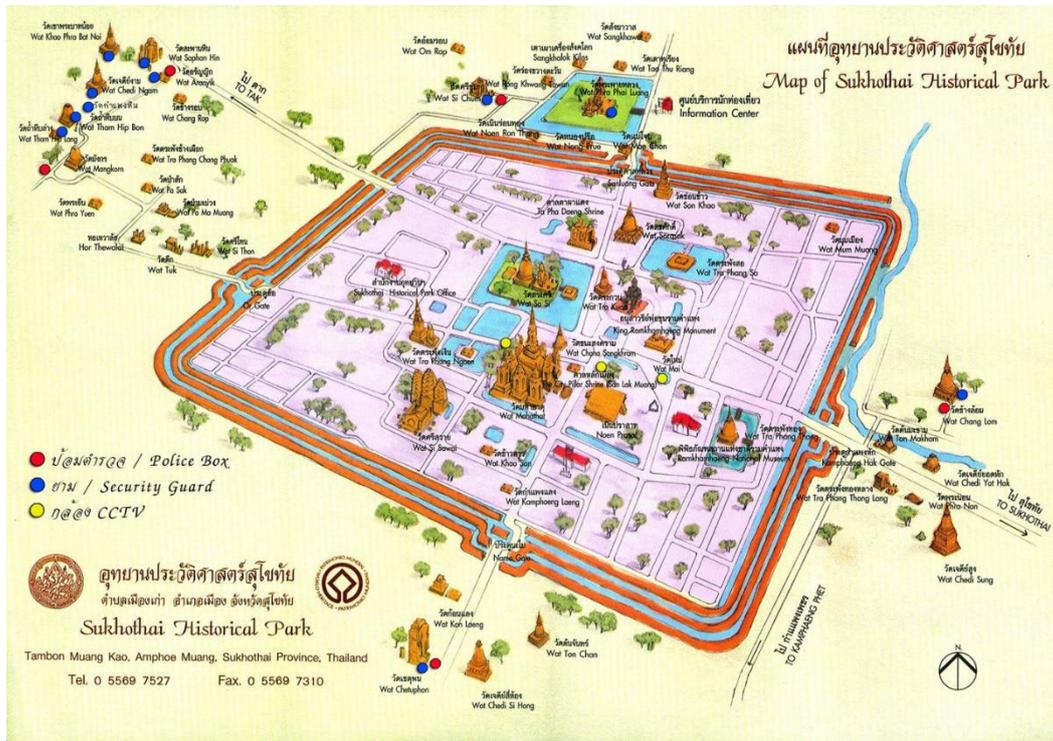
				
ด้านศาสนา	ด้านภาษา	ด้านกฎหมาย	ด้านศิลปกรรม	ด้านการปกครอง

2. วิดีทัศน์เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

<https://www.youtube.com/watch?v=pUMNyOKHIY4>

3. รูปภาพอาณาจักรสุโขทัย

ใบงานปริศนาคำไขว้ไข้อย่างไรเอ่ย

คำนำหน้าพระมหากษัตริย์สุโขทัยในระยะแรก

พ

วรรณคดีเล่มแรกของไทย

ซึ่งได้รับอิทธิพลทางพระพุทธศาสนา

ไอ

แหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าภายในเมืองสุโขทัย

ต

อักษรไทยที่พอจูนสามคำแห่งทวารวดี

การประดิษฐ์ขึ้นโดยดัดแปลงจากอักษรขอม

ล

เตาเผาเครื่องสังคโลก มีอยู่หลายแห่ง

ครอบคลุมพื้นที่บริเวณเมืองเก่าสุโขทัยศรีสัชนาลัย

เ

ลักษณะการปกครองของอาณาจักรสุโขทัยในยุคแรก ๆ

พ

ชื่อ .....

เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "กัณฑ์พระร่วง" เป็นเรื่องปญญาไทย

ที่ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

ล

เครื่องปั้นดินเผาเคลือบ เนื้อละเอียด

มีทั้งทำเป็นถ้วยชาม แจกัน ตุ๊กตา เป็นต้น

ข

ฐานะของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิบัติ

ตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา

ร

ไขเป็นสื่อกลาง

ในการแลกเปลี่ยน ท้าจากโลหะ

เ

ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย

เป็นผู้นำขับไล่ออกมาจากเมืองสุโขทัย

พ

ชื่อ .....

ใช้ ..... เลปที่ .....

ปริศนาคำไขว้

สุโขทัย

อย่างไรเอ่ย

ใบงานปริศนาคำไข่อายุอะไรเอ๋ย(เฉลย)

คำนำหน้าพระมหากษัตริย์สุโขทัยในระยะแรก

พ อ จู น

วรรณคดีเล่มแรกของไทย

ซึ่งได้รับอิทธิพลทางพระพุทธศาสนา

แหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าภายในเมืองสุโขทัย

อักษรไทยที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้น โดยดัดแปลงจากอักษรขอม

เตาเผาเครื่องสังคโลก มีอยู่หลายแห่ง ครอบคลุมพื้นที่บริเวณเมืองเก่าสุโขทัยศรีสัชนาลัย

ลักษณะการปกครองของอาณาจักรสุโขทัยในยุคแรก ๆ

เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "กัณเฑาะว์" เป็นภูมิปัญญาไทยที่ช่วยแก้ปัญหการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

เครื่องปั้นดินเผาเคลือบ เนื้อละเอียด มีทั้งทำเป็นถ้วยชาม แจกัน ตักดา เป็นต้น

ฐานของพระมหากษัตริย์ที่ทรงปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา

ไข่อายุอะไรเอ๋ย

ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย เป็นผู้นำขับไล่อพยพออกจากเมืองสุโขทัย

ล ร ี ด ภา ง ล

ไ ต ร ภู มิ พ ระ รั ว ง

ต ลา ด ป ส าน

ธ ร ร ม ฐ า ษา

เ ต า ทุ ษ ี ย ง

พ อ จู น ศ ี ส ี อี น ทุ รา กั ต ย์

พ อ ป ก คุ ร อ ง ล ูก

ชื่อ.....

ชั้น.....

เลขที่.....